

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYTLEN:
Félévre . . . 8 kor. — III.
Negyedévre . . . 3 kor. — III.

VIDÉKEN:
Félévre . . . 9 kor. — III.
Negyedévre . . . 4 kor. 50 fl.

Felolvasó szórakoztató és lapnyújtó

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Debrecen, Főter Lamprecht-palota, földszint
az udvarban hátul.

A király manifesztuma.

Az új kormány megalakult.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök.

Távirati tudósítások.

A válságos politikai helyzetben a mai nap szenzációt hozott. A hivatalos lap rendkívüli kiadásban adta közzé a király manifesztumát, a melyet tudósítónk szóról-szóra megtáviratozott lapunknak s a melyet alább egész terjedelmében reprodukálunk.

A manifesztum utolsó soraiból megtudjuk azt is, hogy a király Khuen-Héderváryt újra megbízta a kormányalakítással, bizva az ő belátásában, hogy a törvényes képviselőket atyai szándékáról felvilágosítja és a mai, az országra és a monarchiára veszedelmes helyzetből a szerencsés kibontakozást megtalálja.

A királyi manifesztum a következő:

Kedves gróf Khuen-Héderváry!

Atyai szívemet mély gyász tölti el láttára azon sajnálatos állapotoknak, melyek kedvelt Magyarországomban a politikai életet hónapok óta meddősségre kárhoztatják és már-már az állami gépezet működését is megakasztják.

Midőn 1867-ben egyfelől ma-

gyar koronám országai s másfelől a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok között a pragmática sanctioból folyó közös és együttes védelem eszközei felsoroltattak, az 1867: XII. t.-c. 11. §-a megállapította, hogy a közös hadsereg egységes vezérletére, vezényletére és belső vezetésére vonatkozó ügyek általam intézendők el.

S a mint mindenkor szigorúan őrködtem a felett, hogy az ezen törvény alapján elvállalt kötelezettségek minden oldalról becsületesen és lelkiismeretesen teljesítenek, ezenképen el vagyok határozva az engem megillető jogokat is esorbittatlanul fentartani és utódaimra érintetlenül átszármatzni.

Midőn a magyar országgyűlés ezt a jogomat elismerte, nemcsak a monarchia nagyhatalmi állásáról, hanem saját hazája és nemzete erejéről és biztonságáról is akart gondoskodni.

Éppen ezért nem tudnék hozzájárulni oly intézkedésekhez, a melyek végső következményeiben a monarchia két államának a

gyengítésére vezetnének és dicső emlékü őseimtől átvett örökségemet a hanyatlás veszélyének tennék ki. És ugyancsak azért nem járulhatnék azon követelések teljesítéséhez, melyek kipróbált intézmények olyatén átalakítását célozzák, melyek kedvelt Magyarországom érdekeinek nemcsak meg nem felel, de végső következményeiben szent koronám országainak integritását is veszélyeztethetné.

Másfelől *nem zárkozom el a közös hadsereg körében királyi hatalmamból folyó azon intézkedések megvalósításától, melyekre vonatkozólag az utóbbi időben kormányaim az országgyűlés színe előtt már is nyilatkozatokat tettem és a melyek az Önnek általam megjelölt pontokkal együtt azt a keretet alkotják, a melyen belül én ilyen intézkedéseket megengedhetőnek tartok.*

Magyar nemzetem, a kiegyezés óta őriásit haladt. Elégtétellel tapasztaltam azt az örvendetes fejlődést, mint újabb bizonyítékot ama mű bölcsessége mellett, melyet a korona és nemzet köl-

Kérők.

Piroska eleven, tüzről pattant kis leány volt. Olyan édes, aranyos teremés, a ki egy szavával, mosolyával villogó két szemének ragyogásával hódított. Sokan szerették. Az udvarlók egész táborát vette körül, de a bájos leány szíve csak egyért, egy szerény és komoly ifjuért dobogott.

A sors úgy akarta, hogy az ifju néhány hónapra más vidékre kerüljön. Fájt a szíve utána. Várta napról-napra, olvasta az órákat s a mikor tehette még a percek is, hogy az ő bálványa mikor érkezik haza.

Az utolsó napokban azonban aggodalom szállotta meg. Udvarlói közül többen kijelentették előtte, hogy tovább nem várnak rá, hanem felkeresik a Piroska édes apuskáját és megkérik tőle a kezét.

Sok leányt tenne végtelen boldoggá

az ilyen kijelentés, míg a Piroska lelkében a legnagyobb nyugtalanságot ébresztette fel. Annnyira sajnálta azokat a jó fiukat, a kik bizalommal és szeretettel közeledtek hozzá, hogy a világért se tudta volna egyiknek is azt azt mondani:

— Magához nem megyek feleségül. A völégény jelöltek azonban nem tágitottak. Mikor egymástól tudomást szereztek a komoly szándékról, egyik a másikat igyekezett megelözni a Piroska kezének megkerésével.

A szép leány jó apja nem birt hová lenni a csodálkozástól. Egyik kérő a másik után. No most ezek közül válaszon Piroska.

Könybelábadtak a Piroska szemei, mikor a más leányok által irigyelt kércsoportról édes apja előtte beszámolt.

— Én nem tudom egyiknek sem azt mondani, hogy nem leszek a felesége, de nem is akarok egyiké se lenni.

— Miért?

— Vasárnap megmondom. Addig halasztást adj nekem apuskám.

Vasárnapra négy kérőt rendelt magához Piroska édes apja és együtt várták a szép leány döntését.

A kis Piroska tudta, hogy vasárnapig megjön, a kiért az ő szíve dobog. Meg is jött. Általános lett a bámulat, mikor Piroska azzal az ifjuval lépett atyja és a kérők elé.

— Uraim! — reszketett a Piroska hangja, — van szerencsém önöknek bemutatni a völégényemet.

Az általános bámulat és csodálkozás pillanatát felhasználta Piroska apja, hogy sugva hirtelen megkérdezze a leányt.

— Piroska, hát mit csinálsz, hiszen ez az ifju meg se kérte a kezét.

— Igazad van apuskám, tőled nem, de tőlem — igen.

Tolnai Dániel cipőraktára

Piac-utca 40. szám, postával szemben.

ajánlja ujdonságait a legdivatosabb nyári cipőkben

hölgyek, urak és gyermekek részére.

Lawn-tennis- és kerékpárcipők nagyválasztékban.

csönös bizalma hozott létre. Így kell annak lennie és így kell annak maradnia ezentúl is.

Alkotmányos életünket az isteni gondviselés kegyelme mind- eddig megmentette minden komoly megrázkódtatástól. Csak a nemzet józansága és higgadtsága, minden számbajövő nagy érdek megfontolt mérlegelése óvhat meg bennünket a jövőben is megpróbáltatástól.

Fejedelmi kötelességem ezért figyelmeztetni a nemzetet, hogy én most is ragaszkodom a kiegyezéshez. Meggyőződéseim, hogy az a szellem, a mely e művet megalkotta, ma is él régi erejével a nemzet lelkében.

Bizom az ön belátásában, hogy a szívemhez oly közel álló Magyarországot, annak törvényes képviselőjét, atyai szándékomról felvilágosítja és a mai, az országra és a monarchiára veszedelmes helyzetből a szerencsés kibontakozást megtalálja.

Ebben a föltevésben arra határozom el Magamat, hogy Önt az új kormány megalakításával megbizom, miről Önt a mellékelt kéziratommal értesitem.

Kelt Bécsben, 1903. évi szeptember hó 22-ikén.

Ferenc József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.

Kedves gróf Khuen-Héderváry!

Önt magyar miniszterelnökké ezennel ujjal kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem és a miniszterium megalakítása iránti javaslatait elvárom.

Kelt Bécsben, 1903. évi szeptember hó 22-ikén.

Ferenc József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.

A szabadelvűpárt nagy értekezlete.

A manifesztumot Khuen-Héderváry felolvasta a szabadelvűpárt mai nagy értekezletén, a mely iránt ma az egész magyar nemzet olyan nagy érdeklődést tanusított.

De ez a pártértekezlet a titok hét pecsétje miatt kezdődött. Tíz órakor lezárták a nagy terem ajtóit s Dókus Ernő, a kör gazdája olyan szigorú inspicialist végzett a jelenlévők között, hogy a spanyol inkvizíció vizsgálatainak is becsületére vált volna. S éppen nem eredménytelenül: egyre-másra nyílt a nagy, szárnyas ajtó s azon a terembe eszszott újságírók, volt képviselők, a kör kültagjai kerültek ki vörösré fött arccal. Dókus Ernő, a ki jobb ügyre méltó buzgalommal „tisztított”, utalau odamutatott a mindenféle csüngő hirdetésményekre: „Pártértekezlet ideje

alatt a nagyteremben csakis képviselők tartózkodhatnak.”

Hát azt az utasítást szigorúan betartották. Az újságírókat nemcsak az előszobából, de a lépcsőházból is kizárták. Avatlanul fül ne hallja, jódisszkrét szem ne lássa, hogyan alkuszna meg a szabadelvűpártot a lelkiismeretükkel...

Az értekezlet iránt különben az utca is óriási érdeklődést tanusított. A Dorottya-utóban jőformán járni sem lehetett, a Loyd-klub palotája pedig valóságos ostromállapotban volt. S ez a szokatlan érdeklődés nem is lepte meg túlságosan a pártot, mert gondoskodtak előre arról, hogy kellemetlen módon ne emlékeztessék őket a hazafias kötelességükre. Legalább háromszáz rendőr tartott megszállva minden zegér-zugot s a klubhoz vezető feljártnál ugyancsak aiapos vizsgálat alá vették azt, a ki felkiváncsolt.

A klub nagyterme zsúfolva volt. A ki épkezláb liberális, az eljött mind; körülbelül kétszázötven képviselő jött el az értekezletre. Hogy nyugodt arcot alig látott a gyakorlott szem, azt mondani sem kell. Khuen-Héderváry háromnegyed tíz órakor jött, kretafelében. A teremben azonban viharos éljenriadal fogadta. Itt már tudtak arról, hogy készen, kinyomva fekszik a hivatalos Budapesti Közlöny rendkívüli kiadása, a melyben a korona bizalma ismét benne összpontosul.

Pont tíz órakor nyitotta meg báró Podmanický Frigyes az értekezletet.

A következő pillanatban lezárultak a klub zöld bélelt posztóval bevont ajtajai, hogy szemérmesen, óvatosan elzárják, hogy susterreg odabenn a boszorkánykonyhán az ország peccenyéje.

Tudósítónk ennek dacára az alábbi részletes s mindenben autentikus távirati tudósításban számol be a pártértekezlet lefolyásáról:

Az értekezletet báró Podmanický nyitotta meg. Három irányzatot konstataált. Vannak olyanok, a kik feliratot akarnak, mások határozatot, mások viszont az agyonhallgatást. (Általános tiltakozás.)

Héderváry gróf köszöni, hogy az értekezletet mára halasztották érte, hogy a párt állást kíván foglalni, ennek a hatása alatt már szombaton kiadott egy nyilatkozatot, a melynek tartalma ismeretes. A Felső, mint legfelsőbb hadur, nem akarhatja a nemzet hátrányát. Engedjék meg, hogy a királynak hozzá intézett legfelsőbb kéziratát felolvassa.

(Felolvassa a „Budapesti Közlöny”-ben megjelent kéziratot.) Ezen két kéziratból kiviláglik, hogy a király alkotmányos jogainak tudatában van és hogy a Felső chlopyi megnyilatkozását félremagyarázni nem lehet. A nemzetnek legfőbb kineve a bizalom a király és a nemzet között. Ezen manifesztumban megerősítették bizonyos változások a hadseregben és hogy ezen érvényesítése bekövetkezzék ezt a felelős kormányra bizza. Különösen új az, a mi a katonai nevelésre vonatkozik, hogy a magyar elem felhívás szaporodása, a hadseregben, újabb alapítványi helyekkel biztosítása, a magyar nyelv nagyobb mértékű ápolását pedig azzal érik el, hogy a tantárgyak nagyobb része magyar lesz. Ezek által is biztosítatik a magyar nyelv érvényesülése, mert éppen a nyelv-

nek iskolákban való ápolása emeli a magyar szellemet és a kultura iránti fogékonyságot. A részletekről nem nyilatkozhatunk. Majd ha a megalakítandó kormány programját adja, tüzetesen fejt majd ki mindent, most még csak saját személyére nézve kijelenti, hogy a mikor aláveti magát a Felső kivánságának, ezt kizárólag abból a célból tette, hogy a királyt felelős személy fedezze és kijelenti, hogy nem szándékozik véglegesen kormányon maradni és jelenleg a király és a nemzet közti eltérést alkotmányi uton kívánja közvetíteni. A király és a nemzet közti jó viszonyt esonkítatlanul kívánja fentartani. Ez az ő óhaja és hiszi, hogy ezt akarja a nemzet és a szabadelvűpárt is. Apellál a szabadelvűpárt hazafiságára. Meg van róla győződve, hogy ez a manifesztum Európá-szerre meglegedést és megnyugvást kelt.

Apponyi Albert gróf: Héderváry gróf utolsó szavainak sulya alatt áll. Mégis lehetetlennek tartja, hogy részleges véleményt mondjon, legkevésbé mondhat véleményt a manifesztum kiadásának helyességére, tényére, tartalmára. Az ő véleményét egyelőre függőben tartja. Az eddig ismertek köre: az idő. Mi csak a chlopyi esetről beszéltünk, de a manifesztumban vannak mások is. Ha Khuen gróf azt, a mit itt mondott, a képviselőházban a Felső megbízásából ismétli, akkor szóló ezáltal nem tesz semmi javaslatot. Melegen gratulál Khuennek, hogy a miniszterelnökséget ebben a válságos helyzetben elfogadta.

Hieronymi Károly: Az a véleménye, hogy a párt már most megállapodásra jusson, egyébként gratulál Khuennek a kormányelnökséghez. (Vegyes tetszés.)

Sághy Gyula kijelenti, hogy Apponyival mindenben egyet ért.

Khuen-Héderváry Holnap még nem tehet uyilatkozatot, mert hivatalosan hivatalosan még nem áll a képviselőház előtt, mindazonáltal a párt már ma hozhat határozatot.

Miklós Ödön: A királyi leirat alkotmányos formák között történt és hogy Khuen kijelentette, mi a célja, ennél fogva tisztában van véleményével és indítványozza, hogy a párt még ma este értekezletet tartson, határozathozatal céljából.

Tisza István gróf: A kérdéseket distingválni kell; két kérdésről van szó. Egyik a chlopyi parancsban való állásfoglalás, mert ez holnap a Házban szóba jön; Héderváry grófnak pedig a ki épen a felelőség viselése miatt vállalta a missiót, nyilatkozni kell, tehát az erre vonatkozó pártmegállapodásnak meg kell lenni, ha ez a párt, mint párt élni akar és ha tovább vergődni nem szándékozik. Foglaljon tehát már most állást. A másik kérdés a katonai engedmények dolga, a melyben már csak a megalakult kormány nyilatkozhatik.

Apponyi Albert gróf: Ugy látja, hogy félreértették. Csak azt kívánja, hogy készületlenül ne menjenek be a határozathozatalba, hanem majd csak akkor határozzanak, a mikor a miniszterelnök a Házban nyilatkozott, a mit itt kilátásba is helyezett. A miniszterelnöknek itt tett nyilatkozatára, most nyilatkozni nem tudna, de nem bánja, ha a párt délután értekezletet tart. Nem tartja azonban ildomosnak, hogy pártkörben

NÉMETHY JÓZSEF

elsorangu modern fényképész-müsterme

Debrecenben, Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht-palota.)

Felvételek mindennap eszközöltetnek, vasárnap és ünneppanapokon is.

Házilag készült! Zergebőr, chevró és borjubőr, női, férfi és gyermek czipők, férfi es flu csizmek a legtartósabb kivitelben

Szigoru szolid kiszolgálás biztosított! Neumann Testvéreknél Debrecen, (a Tisza palotában.)

tett nyilatkozat alapján foglaljon állást a párt. Ő a maga részéről még délután sem tudna nyilatkozni.

Tisza István gróf úgy látja, hogy Apponyival a dolog praktikumára nézve egyet ért. Ne hozzanak addig tehát érdemleges határozatot, míg felelős kormány nincsen.

Apponyi Albert gróf: A miniszterelnök holnap nyilatkozni fog, ildomos, hogy a Ház addig határozatot ne hozzon.

Kubinyi Géza: Ha Apponyi mint házelnök biztosítást nyújt arra, hogy a chlopy-i dolog holnap a Házban tárgyalásra nem kerül, akkor hozzájárulna ahhoz, hogy a párt ma határozatot ne hozzon, de miután erre biztosítást nem nyújt, állást kell foglalnunk. Szembe akar nézni akár az ördögnek, akár a kigyónak, határozatot kell hoznunk, megnyugvást találunk a manifesztumban és Khuen ki-nevezésében.

Ivánka Oszkár: Míg Héderváry a házban nem nyilatkozott, ne foglaljunk állást.

Hegedüs Sándor: Apponyinak és Tiszának véglegesen egyesített indítványát támogatja.

Gorove László: A kormánynak a Házban a katonai kérdésekről is kell nyilatkozni és pedig taxatíve.

Apponyi Albert gróf: Ha a többség ma kívánja tárgyalni a Chlopy-estet és ebben határozatot hozni, akkor ehhez is hozzájárul.

Szentiványi Árpád: A mai értekezleten csak a Chlopy-estet kívánja tárgyalatni.

Héderváry gróf: Miután látja, hogy a többség óhaja az, hogy a Chlopy-ügyben ma hozzanak határozatot, ebbe beleegyeznek.

Podmanický báró pártelnök az értekezletet ily értelemben d. u. 6 órára hívja össze.

Az új kormány.

Khuen-Héderváry gróf az új kormány megalakítására azonnal megkezdte a tárgyalásokat. A tárgyalások részben eredményesek voltak. A Khuen-kabinetben Tisza István gróf belügyi, Láng Lajos pénzügyi, Hieronymi kereskedelemügyi tárcát vállalták el. A többi tárca ez ideig még elintézetlen.

A szabadelvűpárt esti értekezlete

A szabadelvűpárt alaposan levizsgáztott. A nagy garral hirdett új párt értekezlet este hat órakor lefolyt s az eredmény a legszégyletebb. A párt belekábult a Héderváry által hozott semmit mondó ígérethez s szorgalmas kiondotta, hogy a chlopy-i hadparancs nem sérelmes alkotmányunkra s felette leg-helyesebb napirendre térni. A szabadelvű had gyülekezetéről éjjeli távirataink számolnak be.

Este hat órakor nyitotta meg az értekezletet Podmanický Frigyes báró. Az ülés megnyitása után Andrassy Gyula gróf határozati javaslatot terjesztett elő.

A határozati javaslat abból az általános izgatottságból indul ki, a melyet a hadparancs okozott. Kijelenti, hogy a felség ismeretes alkotmányos érzelménél fogva eleve kizárt dolog volt az, hogy a manifesztum utján történt megnyilatkozásnak oly értelme legyen, mely a magyar alkotmányra nézve sérelmes. A miniszterelnöknek azonban a mai királyi felhatalmazásból történt nyilatkozata az utolsó kétséget is eloszlatja erre vonatkozólag, ezért a párt az egész dolog fölött napirendre tér.

A szabadelvűpárt Andrassy határozati javaslatát egyhangulag elfogadta.

Ivánka Oszkár szerint a mai értekezlet két dolog miatt hivatott össze. Az egyik a hadparancs, a mely fölött a párt egyhangu határozattal napirendre tér, a másik a katonai dolgok. Felveti tehát a kérdést: amennyiben Héderváry az utóbbiról is nyilatkozott, nehogy abból, hogy erről az értekezlet hallgat, ama határozat tűnjék ki, miszerint a párt Hédervárynak ezt a nyilatkozatát is tudomásul vette, fölmerül a kérdés, nem volna-e szükség ebben is határozni. A király nem tudja, hogy mi a nemzet akarata, mert csak 12 férfit hallgatott ki, azok is ellentétes véleményben voltak a katonai követelésekről. A szabadelvűpárt ez irányú véleményét a király egyáltalán nem ismeri. Ezért óhajtja az állásfoglalást.

Tisza István erre azt mondta, hogy az előbbi határozat lényegével jutna ellentétbe a párt, ha most a katonai kérdéseket is tárgyalás alá venné. Az előbbi határozat végkonkluziója ugyanis az, hogy csak akkor határoz a párt ebben az kérdésben, ha új kormányval áll szemben, mely a felelősséget viseli és e kérdésekkel szemben programot ad. Akkor jön el a szüksége annak, hogy a párt minden kétértelműséget kizárva határozzon. (Élénk tetszés.)

Szentiványi: Helyesli az Ivánka által felhozottakat — mégis a Tisza István véleményéhez csatlakozik. Csak az a kérdés, hogy ha az új kormány megalakul, lesz-e alkalma a pártnak e kérdésekhez való hozzászólásra. Az a véleménye, hogy ezeket a kérdéseket a kabinetnek a képviselőházban való bemutatkozás előtt kell tárgyalni a pártnak — s már akkor állást kell foglalnia.

Podmanický lemondása.

Az értekezlet végén Podmanický elnök magán ügyben kért szót. Megköszöni a párttagok támogatását s agg korára való hivatkozásai az elnökségről lemond.

Hodossy Imre: Érzi, hogy e pillanatban nem hallgathatunk. Hálát kell mondani Podmanickýnak, a ki annyi időn át oly példásan viselte az elnöki tisztet. Ha nehezére esik is — kéri, hogy e pill-

anatban, a mikor a hatvanhetes kiegyezés épségének védelmében mindnyájunknak össze kell tartani, ne hagyja el helyét.

Podmanický megköszönte az ovációt s a szabadelvű had nagy éljen rivalgása közben bezárta az ülést.

Egyház és iskola.

Követésre méltó nemes példa.

— Adomány a siketnéma iskolának. —

Másfél éve annak, hogy egy, Debreczenben felállítandó siketnéma intézet érdekében megindult a mozgalom s e másfél év alatt Debreczen és Hajdúvármegyének a cultúráért áldozni mindig kész közönsége az intézetet már meg is teremtetten.

A siketnémaikat gyámolító egyesületnek már eddig is nem egy alapító és rendes tagja van, ma azonban valami nagyobb dolog történt.

Dr. Wolafka Nándor, róm. kath. c. püspök, kanonok, plébános ur 6 Méltósága megjelent nálam s azon nemeslelkű elhatározásáról értesített, hogy ugy ez évben, mint a következő években 2 siketnéma gyermeket saját költségén iskoláztat a debreceni intézetben, az eltartás költségét — évi 400 koronát — a gyámolító-egyesületnek fizeti be. Ime, 6 Méltósága segítő kezét odanyújtja azoknak, a kik elhagyatottságukban erre leginkább rászorulnak. Nagylelkű s jó szívre valló elhatározás. De nem dicsérjük, a jótett önmagát dicséri! A gyámolító-egyesületnek legelső ilynemű alapítványa ez; épen azért örök hálára kötelezte le 6 Méltósága egyesületünket is, az egyesület gyámolóit, a siketnémaikat is. Isten áldása legyen a nemesszívű adakozón s lelje sokáig örömét az intézet fejlődésében!

Tisztelettel:

Oláh Károly, tanácsnok.

Könyvtáros választás a főiskolában. A Felsőbb Tanulók Olvasó-egyletében tegnap délután volt meg a könyvtáros választás. A választás délután két órakor vette kezdetét és a közbejött rendkívül izgalmas jelenetek miatt csak este 3/6 órakor záródott le. Két jelölt állt egymással szemben: Kun Szabó Gyula 3 th. és az Ozory-párt jelöltje: Pálur Miklós. Már kezdetől fogva teljesen bizonyos volt Kun Szabó győzelme, a ki mellett a legnagyobb lelkesedéssel csoportosult az ifjuság túlnyomó része. A Pálur-párt kisebbségének tudatában egy alkalommal meg akarta gátolni a szavazás folytatását, azonban Harsányi Pál szenior, elnök közbelépése, ki a választást teljes tárgyilagossággal vezette, a rendet csakhamar helyre állította. Így a választás szabályszerűleg és rendben folyt le. Este 3/6 órakor hirdette ki Harsányi szenior, elnök a szavazás eredményét, mely szerint a beadott 302 érvényes szavazat közül Kun Szabó Gyula 3 th. 177 szavazatot, az Ozory-párt jelöltje: Pálur Miklós pedig 125 szavazatot nyert. Tehát Kun Szabó Gyula 52 szavazattöbbséggel könyvtárossá megválasztott. A választás eredménye az ifjuság többségénél nagy lelkesedést keltett, mely zászlók alatt az új könyvtáros tiszteletére ősi szokás szerint körmenetet rendezett, miköz-

Friss töltésű
elismert
legjobb

Répáti

ásvány és borvíz megérkezett s kapható minden jobb vendéglőben s Kontsek Géza, Csanak József, Geréby Fülöp utódai és Főlegyházi János uraknál. — A legizletesebb s legegészségesebb erdélyi borvíz.

■ Szinehagyott, elpiszkolódott ruhák vagy kelmék festését és tisztítását kifogástalanul tisztítja, olcsó árak mellett ■
KONCZ JÓZSEF kelmefestő és vegytisztító intézete Debreczen.
Műhely Var-utca 7-ik szám, a Zenede után. Főizlet Baithányi-utca 2-ik szám.

ben folytonos éljen riadalommal üdvözölte az ifjúság új könyvtárosát. A derék tisztviselő megköszönte a választók bizalmát, miután az ifjúság teljes rendben lelkesen oszlott szét.

Beiratás a kereskedelmi esti szaktanfolyamra. A debreceni kereskedelmi esti szaktanfolyamára a beiratások f. évi október 1-10. napjain eszközöltnak az igazgatósági irodában naponként délelőtt 11-12 ig és délután 5-6-ig. A beiratásnál a keresztlevél (anyakönyvi kivonat) okvetlenül bemutatandó és az egész évi tandíj (40 kor.) lefizetendő. A tanítás kezdete folyó évi október hó 12-én este 8 órakor az I. emeleti 15. sz. teremben. — Az igazgatóság.

VIDÉK.

Kutya helyett a feleséget lötte le. Megrendítő szerencsétlenség történt tegnapelőtt Ittvárnokon Csanádi Mátyás odaváló gazda házában. A gazda ugyanis feleségével künn aludt a tornácra, a mikor egyszerre csak vad kutyaugatás riasztotta őket fel álmukból. Az asszony fölkel, körülnézett az udvarban s látta, hogy idegen kutya van benn. Erre azt mondta férjének, hogy menjen be fegyverért s lölje le a kutyát. A gazda úgy is tett, szerencsétlenségre azonban a sötétben a lövés félre ment és az asszonyt találta, úgy, hogy nyomban összeesett. A férj kétségbeesetten futott orvosért, de az asszony sebe olyan, hogy nincs remény életben maradásához. A hatóság megindította a vizsgálatot.

HIREK.

Éjjeli posta.

Gyilkossági merénylet egy pénzeslevélhordó ellen.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szeptember 23.

A főváros egyik legnépesebb utcáján, a hol ezer meg ezer ember jár-kelel s legpezsgőbb élet uralkodik, ma páratlan vakmerőséggel követtek el rablógyilkossági merényletet egy pénzeslevélhordó ellen. Noha a ház előtt tömérdek ember járt-kelt és nagy nyüzgés volt az utcán; noha a főlháborító merénylet a lépcsőházban történt, mégis sikerült a rablógyilkosnak elmenekülnie és magával vitte a zsákmányt is. A merényletről az alábbi tudósításban számolunk be részletesen:

Az áldozat.

Boda István 44 éves, komárommegyei, kócsi-i születésű postakézbesítő ma reggel a Verseny-utcai 70-es számú kézbesítő-postahivatalban jelentkezett, mint rendszeren szolgálatára. Magas, erőteljes ember, a ki körülbelül három vagy négy esztendő óta áll a posta szolgálatában és mindig igen megbízható embernek bizonyult. Atvett 5306 korona értékű kézbesítést készpénzben és utalványokban. Elindult annak rendje-módja szerint a kocsival. A kocsis neve, a ki a lovakat hajtotta Teszarek József volt és a 364-es számú kocsival mentek tovább.

A kézbesítést Boda István a József-körút 2-ik számú házában kezdte és

kézbesített pénzt és pénzeslevelet ebben a házában, valamint a 8-as számú házában is.

A merénylet.

Azután betért a József-körút 14-ik számú házába. Háromemeletes, hatalmas épület ez. Felment a 3-ik emeletre. Ott elvégezte a dolgát és gondtalanul, semmi rosszat sem sejtve eljött a második emeletre.

Ott egy fekete ruhába öltözött ember, a ki bő köpenyeg is volt, hirtelen odaugrott és egy baltával hatalmas csapást mért a kézbesítő nyakszirtjére. A vér azonnal elborította, mert a balta óriási tátongó sebet ütött rajta. Boda István elesett. A merénylő hirtelen lekapta róla a pénzes táskát és magához ragadta azt. A merénylő, a mikor látta, hogy csapása nem volt halálos, késsel esett neki az áldozatának és szíve tájékán még egyszer halálos sebet ütött rajta. Azután nem törődve tovább áldozatával nem nézve, el-e vagy meghalt-e az áldozat, lerohant a lépcsőkhöz.

A kapu előtt Kramer Hermin nevű cseléd, a ki ugyanabban a házában szolgál Finn A.-nál, karján megragadta a merénylőt, mert hallotta, a mint valaki a lépcsőn kiáltotta:

— Jaj a pénzem!

— Hová viszi ezt a pénzt? —

kérdezte rémülten a szakácsné.

A merénylő a falhoz vágta a szakácsné, a ki látta, hogy a táskát a köpönyegébe takarja és átfut a Rökk-Szilárd-utca 4-ik számú átjáróházba. A merénylő befutott oda és csakhamar eltűnt a szakácsné szemel elől.

A tett után.

A József-körút 14-ik számú ház lépcsőháza tele van vérről és iszonyu hatást tesz a szemlélőre. A ház előtt, miután a tett híre villámgyorsan terjedt el, óriási néptömeg verődött össze, mely sokáig ácsorgott ott és felháborodva tárgyalta a merényletet.

A súlyosan megsebesített kézbesítőnek még volt annyi ereje, hogy a második emeletről az első emeletre levánszorgott. Ott folyton csak azt kiáltotta:

— Jaj a pénzem!

A második emeleten a nagy vérvesztés folytán elszédült és elesett. Csakhamar megérkeztek a mentők, a kik a súlyosan sérült ember sebére az első kötszést alkalmazták, aztán beállították a Rökus-kórházba. Rögtön a műtő-asztalra fektették és hozzáláttak a sebek bekötéséhez. Az orvosok veszedelmesnek, de nem föitétlenül halálosnak mondják állapotát.

A tanúk.

A merénylő, mint említettük, a Rökk-Szilárd-utca 4-ik számú átjáró háson menekült. Onnan valószínűleg a vérnyomok után és a járókelők vallomásai alapján üldözik tovább a merénylőt. Egy Stern Elemér nevű pincér jelentkezett a Népszínház utca és József-körút sarkán lévő postahivatalban és jelentette, hogy a merénylő tiszta fekete ruhában volt és bő köpönyeg volt rajta.

Megállapították, hogy a táskában, melyet a gonosztevő magával vitt, körülbelül hatszáz korona készpénz lehetett.

× **Marconi New Yorkban.** (Éjjeli express tudósítás.) A dróttalan táviró feltalálója most New Yorkban dolgozik egy állomás létesítésén. Marconi a legjobb reménységgel van eltelve tanulmányának sikere felől.

× **Az oroszországi zsidózavargások.** (Éjjeli express tudósítás.) A homeli zsidóüldözésekről újabb a követ-

kező részleteket jelentik: Csekély hiba volt, hogy Homelben meg nem ismétlődtek a kisenevi rémnapok. Az üldözés tulajdonképeni oka az volt, hogy a kormány meg akarta akadályozni a május elsei ünneplést s ezért a vasuti munkásokat titokban felusztotta a zsidók ellen. A zavargások most 11-én, pénteken kezdődtek a hering-árusok között. A zsidó kereskedők összekaptak a keresztény árusokkal. A civódásnak nem lett komoly következménye. — Pénteken a feldühödött vasuti munkások az állomásról lármázva a városba vonultak. — Egyenesen abba a negyedbe mentek, a hol a vagyonos néposztály lakik, de az utat a katonaság zárta el. A zavargók ezzel a szegényebb zsidó lakosság házái felé tartottak és azokat kifosztogatták. Mikor a zsidók ellenállottak s nem engedték butoraikat s holmiakat elvinni, a katonaság is közbelépett s az összegyűlekezett zsidóknak utjokat állotta. Lövészek dördültek el mind a két részről s a támadók, meg a védők közül vagy husz, huszonnégy ember holtan terült el. A katonaság puskaaggyal verte vissza a zsidókat, a kik kétségbeesetten nézték a katonaság sorfala mögül, mint viszik el mindenüket. Ekkor már csendörök érkeztek s megakarták akadályozni a rablást, azonban a katonák a zsákmányolókkkal tartottak.

× **Delaunar meghalt.** (Éjjeli express tudósítás.) Párisból jelenti egy tegnapi távirat, hogy Delaunar, a nagyíró színművész meghalt.

SZÍNHÁZ.

A debreceni színház nyugdíjintézete tegnap délután Sesztina Lajos elnöklésével választmányi ülést tartott, a melyen jelen voltak dr. Kola János, Rickl Antal, Mándoki Béla, Foltényi Vilmos. A választmányi ülés tárgya dr. Kola János indítványa volt. Az indítvány a nyugdíjalap végleges rendezését célozta. Indítványozta dr. Kola, hogy tartson a nyugdíjgyűlés október hó folyamán közgyűlést, a melyen mondja ki, hogy 45 ezer koronát kitevő alapjának átengedésével lépjen be a városi nyugdíjintézetbe a színes nyugdíjintézet. Az indítványt a választmány egyhangúlag elfogadta. Hisszük, hogy a közgyűlés sem fog akadályt gördíteni a terv elé, annyival is inkább, mert a 10 nyugdíjas közül kettő már elmúlt 83 éves, a többi pedig 50-70 év között van. A választmányának a terv megvalósítására Oláh Károly tanácsnok készséggel ígérte meg a támogatást.

UJDONSÁGOK.

Országos atletikai versenyek.

A budapesti Torna-Club nálunk.

— szeptember 24.

A D. T. K. E. vasárnap, e hó 27-én, délelőtt és délután országos atletikai versenyeket rendez a nagyerdei Sporttéren. Ezek a versenyek, a mint az előjelekből kitétszik, olyan arányuk lesznek, a minők Debrecenben meg szokasem voltak.

Dr. Horvay Róbert egyleti titkárhoz tegnap igen érdekes nevezések érkeztek.

BALKANYI ANTAL fényképészeti műterme DEBRECEN, Piacz-utca 81. sz.
 Specialista gyermekfelvételekben. Első legmodernebb kivitelű fényképek műterme.

Benevezett a budapesti Torna-Club, Magyarország egyik lezajlottabb sport-egyesülete is, mely 51 taggal képvisel-teti magát. Lejön a postások híres 25 tagból álló torna- és football-csapata is. A mi labdarugónk a postásokkal fognak matchelni. Ugyancsak tegnap neveztek be Arad, Szabadka és Pozsony torna-egyletei, valamennyien teljes csapatokkal. Ez utóbbi egyletek az összetett és athletikai versenyekben fognak résztvenni.

A versenyek sikere így feltétlenül biztos. Debrecen közönségének a legim-pozánsabb látványok egyikében lesz része. Olyan verseny lesz ez, melyre a D. T. K. E. mindig büszkén tekinthet vissza.

* A debreceni dohánygyár új igazgatója. A pénzügyminiszter Puskás József budapesti dohánygyári igazgatót a debreceni dohánygyár igazgatójává nevezte ki. Az új igazgató állását a jövő hónap 15-én foglalja el.

* A városi tanács teljes tanács-ülése. A városi tanács a közgyűlés tárgysorozatának megállapítása végett tegnap délelőtt teljes ülést tartott. Az ülést ma délelőtt folytatják.

* A debreceni ev. ref. főgym-nasium kassai kirándulása fényesen sikerült. Megérkezésüknél a rendezőség hivatalosan fogadta s Kassa első szállodájában, a Schalk-házban szállásolta őket. Délelőtt megtekintették a kiállítást, a muzeumot, a dómot és a várost. Délután a Csermely-völgybe rándultak ki, honnan a Bankó hegyre mentek fel, mintegy 800 méter magasba, honnan remek kilátás nyílik az egész vidék fölött. Vasárnap reggel Sátoralja-Ujhelyre ment a társaság, honnan Széphalomra, Kazinczy Ferenc mauzóleumához s sírjához zárán-dokoltak, hol rövid ünnepély után a Kazinczy birtok tulajdonosa, br. Sennyei Géza vilás reggelizésre hívta ifjainkat. Délben Sárospatakra mentek, hol a főiskola tanárkara fogadta őket. Ebéd után a főiskola szertárait, muzeumait, a várost tekintették meg, jelen voltak Kossuth Ferenc fogadtatásán a főiskola imater-mében. Este a főiskola tanárkara s ifjusága bankettet adott a kirándulók tiszteletére. Hétfőn reggel Kossuth Fe-rencel együtt hagyták el Sárospatakot, miután a Rákóczi-várat megtekintették. Gazdagon tapasztalatokban s szép emlé-kekkel tértek vissza a mindenütt híres debreceni collégium ifjai.

* A jog- és pénzügyi-bizottság ülése. A jog- és pénzügyi-bizottság ma délután 3 órakor Bészler Károly tb. fő-jegyző elnöklésével ülést tart. Az ülés tárgyai lesznek: 1. Az Arany Bika lég-fűtő készülékeinek helyre hozatalára igényelt póthitel kérése. 2. Az 1904. évi költségvetés.

* A római katolikus elemi is-kola kibővítése. A római katolikus elemi iskola építésére beadott ajánlatok felett tegnap kellett volna dönteni a vá-rosi tanácsnak. A döntés azonban elma-radt a római katolikus egyház iskola-székének időközben beérkezett beadványa miatt. A beadványban kifogásolja az iskolaszék a már elkészített tervet — és azt mondja, hogy a megállapított költ-ségvetéssel még egy tantermet fel lehet építeni. Beadványa mellé tervet és költ-ségvetést is csatol az iskolaszék elnök-sége. A beadvány után a tanács úgy ha-tározott, hogy Oláh Károly és Tikos Imre ma reggel Wolafka Nándor püs-pöskei helyszíni szemlét fog tartani s a beadvány felett Oláh Károly tanácsnok előadói jelentése után a pénteki rendk-i-vül tanácsülésen fog dönteni.

* Új árvaanya. A vallás- és köz-oktatásügyi miniszter Csiky Erzsébet okleveles tanítónőt a debreceni országos tanítói árva-házhoz segédárvaanyának ne-vezte ki.

* A munkás dalárda ajándéka. Amerikából kapott lelkes hangon tartott levelet a debreceni munkás dalegylet. A new-yorki magyar dalárda írta a meleg sorokat s kérte a debreceni munkás dal-egyletet, hogy menjen át Amerikába, vagy pedig küldöttsegileg képviseltesse magát az ő zászlószentelési ünnepélyükön. A munkás dalegylet azonban nem tehe-tett eleget a kívánságnak s hogy a szí-vélyes meghívást valamiképpen mégis vi-szonozza, elhatározta, hogy emlékján-dékkal lepi meg a new-yorki magyar dalárdát. Erre a célra beszerettek egy csikóbőrös kulacsot, a melynek egyik oldalán a dalárda jelvényei, a másik olda-lán Csokonai verse áll: „Drága kincsem galambocskám, Csikó bőrös kulacsocskám, Érted halok, érted élek, Száz leánynyal nem cserélek.“ A kulacsot megtöltik jóféle sestakertivel s úgy küldik el az amerikai magyaroknak.

* Az önkéntes iskola átvétele. Az ujonnan épített önkéntes iskolát, a melybe az idén nagyon kevés önkéntes fog bevonulni, szeptember 30-án veszi át a katonai vegyes-bizottság az építő mes-terektől. A katonai vegyes-bizottság elnöke Kovács József polgármester, aka-dályoztatása esetén Vecsey Imre főjegyző lesz.

* A kereskedő ifjak zászlóáva-tása. A dal növeli, a dal fejleszti a hazához való szeretetet. A magyar nem-zeti-dal volt egyike és lesz minden idő-ben a magyar nemzeti szellem, az össze-tartás és a testvériség hatalmas képesé-nek. Emez elvek vezették derék keres-kező ifjainkat, midőn 17 évvel ezelőtt dalkört létesítettek, mely dalkör városunk szépszámu daloskörei között ma már az elsők között foglal helyet. Számos és élvezetes hangversenyek eredményéből, valamint a tagok hozzájárulása és gyű-jtéséből gyönyörű lobogót szereztek be ifjaink, melyet méltó ünnepségek között folyó évi október hó 11-én avatnak fel. Az összes helybeli dalkörök és kereske-deimi tényezők részvétele előre is bizo-sítja eme ünnepély sikerét. Legköze-lebb már az ünnepély programját is részletesen ismertetjük.

* Miniszteri jóváhagyás. A „deb-receni m. kir. pénzügyi tisztviselők huz-lizó egyletének“ alapszabályait a belügy-miniszter tegnap látmozta.

* A magyarországi cipész osiz-madia munkások és munkásnők szük-egyletének debreceni csoportja folyó hó 27-ikén, (vasárnap) délután 3 órakor tartja első rendkívüli közgyűlését a Fűvészkeri-utca 5. sz. alatti helyiségében a követ-kező renddel: A szabászati szaktanfolyam megkezdése és a szakgyiltségi dalkör meg-alakítása. Felkérjük a tagtársakat a pontos megjelenésre, valamint azon munkástár-sainkat is, a kik alakulandó dalárdánk-ban, mint működő tagok akarnak belépni. Tisztelettel a választmány.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, barátok, jó ismerősök, kik fe-lejtethetetlen kedves kis leányunk Juliská-

nak végtiszteosségtételén jelen voltak s ez által fájdalmukat enyhítették, fogad-ják őszinte köszönetünket. Szöllősy Dá-niel és családja.

* Iparos tanulók tanulmányi utja. A kereskedelemügyi m. kir. mi-niszterium rendelete folytán és tárcája terhére e hó 26-án este 10 helybeli ipa-rostanuló fog Vántsa György ipariskolai rajztanár vezetése alatt Budapestre utazni, hogy ott az iparostanulók és segédek munkakiállítását megtekintse, tanulmá-nyozza és annak dr. Láng Lajos minisz-ter által személyesen eszközözendő bere-kesztésén jelen legyenek. E 10-es csoport e hó 27-ikét fogja ottan tölteni csak s már 28-án hajnalban városunkba visz-szatérnek. Az iparos iskola igazgatósága által kijelölt iparostanulók a következők: Nánási Kálmán asztalos, Tóth Zoltán szobrász, Papp György díszítő (könyv-kötő), Kiss Bálint cipész, Mörk Gyula szabó, Gönci Gábor szobafestő, Erdei József géplakatos, Kovács Lajos lakatos, Ferenci Miksa kárpitos, Sinafi József épület-asztalos. Debrecen város tanácsa a tanulók részére 1—1 korona ajándékot adományozott.

* Eljegyzés. Papp Sándor magy. kir. debreceni 3. honvéd gyalogezredbeli őrmester eljegyezte Miklós Gergely ura-dalmi ardész kedves leányát Arankát. (Felső berekszóról. Szilágymegye.)

* Kitiltott asszony. Hirneves alak volt valamikor Hóris Istvánné. Mint javithatatlan, állandóan szerepelt neve a rendőrségen, míg végre a királyi törvény-szék elé került, a hol 31 rendbeli lopás és 2 rendbeli orgazdaság miatt három évi fegyházra ítélték. Büntetését Mávia-nosztrában töltötte ki. A hosszú három év eltelt s Hóris Istvánné újból megje-lent Debrecenben, hogy itt letelepedjen. A rendőrség azonban, tekintettel arra, hogy még 1898-ban végleg kiiltotta a városból, nem engedte meg itt tartóko-dását s a legközelebbi vonattal illetőségi helyére toloncolta.

* Kié a pénz? Folyó hó 19-én a Degenfeld téren egy honvéd, egy bizo-nyos nagyobb összeget talált. Igazolt tu-lajdonosa a 3. honvéd gyalogezred iro-dájában átveheti.

* Köszönetnyilvánítás. Sajog szí-vünk még most is a rettenő csapás sulya alatt s anyai, testvéri, rokoni keb-lünk még mindig zokog. De a szívünket tépő fájdalom tüze szinte megenyhült az együttérző keblek meleg részvétén, mely-lyel messze idegenből ideszakadt szeret-tett leányunkat, hű feleséget, gondos anyát, szerető rokont s unokát, utolsó útjára elkisérték. Fogadják a végtisztes-ségtételén megjelentek igaz részvétükért a síró anyák, gyermekek, bus, beteg férj s gyászoló rokonok fájó szívéből jövő őszinte köszönetét. Végül Lajos családja s rokonai.

* Meglopott csizmadiaszegéd. Nagy hibát követett el Bokor Janos csizmadiaszegéd, mikor eldicsekedett kol-légája előtt, hogy neki mennyi össze-takarított pénze van. Mezőnárban, a kinek sobasem volt pénze, feleltette az aivó ördögöt, a mely nem is hagyta addig nyugton, míg a pénzt meg nem szerezte. Az éj folyamán kikutatja a kollégája zsebet s abból ötven koronát egy sárga bőrtárcával együtt kivett. A lopás után megszökött a város területéről.

* Meglopott pályaszék. Egy szegény vasuti pályaszék, Szabó Józsefnek ellop-ták a jelszere használt lámpását s ezzel

Miklós és Markbreit
bazárüzletében. Frohner szálloda mellett

czipők, kalapok, ingek, nyakkendők, gallérok,
kézlekek, harisnyák, kezyük, alkalmi vétel
==folytán rendkívül olcsón szerezhető be.==

meglehető zavarba ejtették a szegény embert, a ki ennélkül nem tehet szolgáltatást. Az egész lámpa nem nagy értéket, mindössze 5 koronát képvisel, de egy pályádrnek ez is sok és érzékeny veszteség. A lelketlen tolvajt a csendőrség keresi.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Goldstein Ferenc izr. 7 éves, Goldstein Lajos izr. 4 hónapos és Dézsi László ev. ref. 21 hónapos.

* **Szép bajusz** nyerhető híres a hajdusági pedrő használata által. Debrecenben kapható Tóth Béla gyógyszer-tárában. Bősörményben Bernáth Miklós gyógyszer-tárában, valamint a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Hajdusoboszlón. Egy doboz ára ötven fillér.

* **Női ruha varró** tudatja az igen tisztelt munkatárával, hogy megérkezett Budapestről, a honnan a legújabb szabásokat hozta; elfogad angol- és francia munkát. Vidéki megrendeléseket is elfogad: Nógrádi Sándoré, Kossuth-utca 61. Ugyanott jobb házból való tanulóleányok felvételnek.

* **Smyrna congres,** canava, kézi-munka-peszta, plüsch, bársony, atlas, taft, duchoss, Luisián, moire és pongis selyem, himzőselyem, kötőpamut, cérna és selyem, északi, Smyrna és gyöngyfonal, nagyválasztékban részletesen szerezhető be Bartha Kálmán főtéri üzletében.

* **Építésszek, mérnökök, nagykereskedők, ipari vállalatok és tanintézetek** részére a legjobban ajánlható a legújabb találmányú Kühne-féle „Zeus” számológép, mely az ipar és kereskedelem minden ágában legjobban használható készülék szorzásra, osztásra, kamatszámok, egyenletek és arányszámításokra, óra- és átalánymunkabér, körfelület, négyzet, köb-tartalom, gyökvonás és logar számításokra stb. stb. Rendkívül könnyen kezelhető, feltétlenül biztos, gyors és áttekinthető, úgy, hogy az eddig ismert számológépet gyorsaságban és biztonságban messze felülmulja. Emellett a „Zeus” számológép szerkezete oly egyszerű, hogy tévesen beállítani lehetetlen és a használatban a gép semmiféle javítást, vagy igazítást nem igényelhet. A gép állandóan tiszta is marad, mert a kivehető belső henger tiszta vízzel bármikor lemosható. A „Zeus” számológép tartós és egyszerű szerkezete mellett csinos alakkal és tetszetős külsővel bír, úgy hogy bármely irodának is díszül szolgálhat. A „Zeus” számológép megrendelhető helyben Horovitz Zsigmond könyvnyomdája és papirkereskedésében. Piacz-u. 66. sz. Ugyanott a gép megpróbálható és használati utasítások is kaphatók.

* **A legfinomabb női- és férfi-harisnya** kötők, nadrágtartók, knickerboker egyenes tartók, nyakkendők, gallérok és saját gyártmányú női- és férfi-keztük nagyválasztékban kaphatók: Nagy András keztügyárában. Kistemplom-bazár.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Kinevezés.** A debreceni ítélőtábla elnöke Bozán Gyula ügyvédjelölt nyiregyházi lakost, kir. táblánk kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

§ **Sirfosztogatók.** A napokban kifosztották báró Podmanický Géza kortái kastélyát. Több értékes tárgyon kívül elvitték a pénzszekrényt is, melyben 5000 korona volt. A csendőrség megindította a nyomozást és kézrekerítette a főbűnöst Szabó Sándor kertészlegény személyében. A mikor kihallgatták, feltűnést keltő vallomást tett. Elárulta, hogy két évvel ezelőtt egy Eckort József nevű ismerőse feltörte

Pécslen a Ráday gróf családi sírboltját és kifosztotta a koporsókat. A csendőrség a valamásra elfogta Eckortot és bekísérte a pestvidéki törvényszék fogházába.

TÁVIRATOR.

A függetlenségipárt értekezlete.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szeptember 23.

A függetlenségipárt értekezletéről fővárosi tudósítónk a késő éjjeli órákban a következőket telegrafálja:

Az értekezleten Kossuth elnök kijelentette, hogy a helyzet tegnaptól nem változott. A királyi manifesztum a hadparancs megerősítése. Kéri a párttagokat, hogy szóljanak a kérdéshez.

Polonyi Géza ismerteti a helyzetet, a mely a körülmények változásával semmit sem változott. A nemzeti-párt tegnapig velünk érzett, ma azonban Apponyi és pártja hosszabb konferálások után abban állapodtak meg, hogy őket a manifesztum, melyet még délelőtt sérelmesnek tartottak, teljesen megnyugtatta. Khuen pedig kijelentette nekik, hogy tárcáját csak ideiglenesnek tekinti. A nemzeti-párt tehát ismét cserben hagyta a függetlenségipártot. A függetlenségipártnak azonban kötelességét teljesíteni kell. Indítványozza, hogy a hadparancs ügyében kész felirattal álljon elő a Ház holnapai ülésén a párt.

Justh Gyula csatlakozott Polonyi előterjesztéséhez.

A párt ezután megválasztotta a felirati-bizottságot. Elnök: Kossuth, tagok: Polonyi, Tóth János, Mezőssy Béla, Bakonyi Samu.

Olay bejelentette, hogy Khuen ellen összeférhetlenségi bejelentést tesz.

A néppárt Kaas Ivor báró kivételével a szabadsávpárt álláspontjára helyezkedett.

Bónis Sándort provokálták.

Miskolc, szeptember 23. Bónis Sándor miskolci polgár a Magyarországnak tegnapi számában Stuchiy pozsonyi vadászszázadost a magyar nemzet ellen intézett kirohánása miatt erősen megtámadta, többek közt azt írta, hogy a lap utján fogadja tőle arcverését. Stuchiy e miatt táviratilag provokáltatta tolosvai Bónis Sándort s ma éjjel két katonatiszttal Pozsonyból Miskolcra érkezik, hogy Bónis segédeivel tárgyaljon.

A pápa államtitkára.

Róma, szeptember 23. Satolli bibornoknak államtitkárrá való kinevezése biztosítottnak látszik, miután Gotti jelöltségét eljuttették.

A Reichsrath ülése.

Bécs, szeptember 23. A Reichsrath ma megnyitott ülésén kijelentette, hogy a hadseregügyében minden osztrák kormányoknak fenn kell tartani befolyását. A magyaroknak a szolgálati nyelv megváltoztatásáról le kell tenni — arról szó sem lehet. A király döntése ez irányban külföldben már megtörtént. Ezután a Land-

wehr miniszter előterjesztést tett az ujone törvény megváltoztatására. Az ülés a legnagyobb részvétele mellett folyt le.

CSARNOK.

Az örökség.

— Regény. —

Írta: **Thán Gyula.**

(Folytatás.)

A jó hír boldogsággal, örömmel töltötte el Targa Timót épp úgy, mint az édes anyját. Ez a boldogság mindkettőjük arcáról sugárzott le.

— Kösönöm kedves barátom, — válaszolta Timót — hogy gondoltál rám s hogy ilyen fényes eredményt értél el. De különösen kösönöm, hogy a nagy ut fáradalmaitól sem riadtál vissza, csak hogy ezt a jó hirt tudomásomra hozd. Gyönyörködj kedves Kálmánom édes jó anyám örömében, az én boldogságomban, mert azzá, mert boldoggá tettél engemet. Adja a jó Isten, hogy ezt én neked valaha ezerszeresen meghálálhassam.

— Ugyan Timót, csak nem fogsz háláról beszélni, mikor én veled szemben kötelességet teljesítettem. Barátom vagy, hosszú iskolázás során ennek sok esetben tanujelét adtad. Ismétlem, én csak kötelességet teljesíttem, a melylyel barátságunk révén tartoztam neked. Én vagyok boldog, hogy ezt tehettem. De hagyjuk ezt. Sokkal fontosabbak most ennél a feltételek. A nádosai gazdaság évenként harmincezer forint jövedelmet hoz rokonomnak. A te buzgóságod esetleg nagyobb anyagi sikert is teremthet. Fizetésed a jövedelemtől függ. A feltételek szerint ugyanis kapsz Nádoson három szobás lakást, gazdasági udvarral, konyha kerttel, kocsit és lóhasználatot s a gazdasági jövedelemből tíz percentet, a mi ma is háromezer forintnak felel meg. Elfogadod?

— Kedves Kálmán barátom, te tudod, hogy a kérdésben már benne van a felelet is. Kösönöm, nagyon kösönöm buzgólkodásod, a melylyel reményemen felül segítettél álláshoz. Elfogadom.

— Akkor tehát még ma, vagy holnap velem jössz. Bemutatlak, irásba foglaljátok a feltételeket s két hónap múlva, a hogy rokonom mondta, elfoglalod új helyedet.

— Ugy lesz, a hogy akarod. Szives örömmel megyek veled, de ma vendégünk maradás és csak holnap utazunk.

— Rokonom nagyon meg fog örülni. Ha meglát, még jobban megszeret. Tudom, hogy boldog lesz, mert, derék emberre bizza a gazdaságát. Ő pedig élhet gondtalanul, nyugodtan, kedvtelésének.

(Folyt. köv.)

DONOGÁN és SOMOSSY

Kösz József és Társa utódai

Debreczen.

— Kistemplom-bazár. —

Az őszi idényre raktárra érkeztek

óriási választékban

női divatjelme ujdonságok.

Francia flanel. Francia velezek.

Különlegességek selyem áruban.

Szabott árak. Előzékeny kiszolgálás.

Igyunk Avas-ujfalusi „Oroszlán”

természetes égvényes savanyú gyógyvizet üvegenként 12 fillér.

Kapható kizárólag a Schwarts-féle dohánytű szében.

— Piacz-utca 29. szám, a városnévvel szemben —

Gyémánt petroleum
tisztán égő, szag nélküli
soha nem füstöl
kapható
Deutsch Albert és Fia
fűszerkereskedésében Hatvan-utca 9. sz.

Szőlőtermelők figyelmébe !!

Van szerencsém a n. é. szőlőgazdák figyelmébe ajánlani saját új gyártmányu, vaszerkezettű felülnyomó és kütető minőségű **borsajtóimat** melyek háromszoros áttétellel és fatányérokkal vannak ellátva és bármily eddigi gyártmányu sajtónál nagyobb erőt fejtenek ki. Nincs a közepén csavar s így a törköly egy darabban kivehető, ezáltal nagy munka és időmegtakarítás áll elő. Ajánlom továbbá saját gyártmányu **szőlőzúzódimat** melyek minőségéért és szak-szerű készítéséért felelősséget vállalok. Mind-ezen előnyök dacára rendkívül olcsó árban árusítom ezeket és kérem meggyőződés végett a Deák Ferencz-utca 22. sz. a. nagy-raktáramat megtekinteni. Mely tisztelettel
Preizler Mór, műlakatos és gépműhelye.

HIRDETÉS.

Első Debreczeni Kézizálog Kölesön Intézet Részvénytársaság
Debreczen, Arany János-utca 9.
(az Osztrák Magyar Bank mellett)
Kölesönöket ad:
arany, ezüst, értékpapíros,
kézműára és terményekre,
mésékelt ka at mellett.
Az igazgatóság.

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázó-ló-szer puha padló számára.

Keil féle viasz-kőncs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 45 krajczár.
Keil-féle arany fénymáz képkereteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos és Társa czégnél Debreczenben.

VEGEDÜK,
képezdészek részere egy
mint előző években csakis
SCHMIDT S.
hangszerraktárában kapható.
Pia z-utca 73. sz.

A még raktáron levő mosó áruimat u. m. fehér és színes piquétek, angol vásznak, himzett batistok, cosmanói kartonok árait leszállítottam és nevezett cikkek több százra menő maradákat féláron árusítom el, ajánlom továbbá elsőrendű minőségű rimburgi, hollandi, oreás és ezérna fonal vásznaimat, Schroll-féle chiffonaimat, csikós jegyű havasi vásznaimat, női és férfi fehér és színes ajouros vászon zsebkendőimet, női, férfi és gyermek harisnyáimat és mindennemű rövid áruimat, szolid, olcsó szabott árak mellett.
Teljes tisztelettel!

Nádudvary Lajos

Főtér, a nagytözsde mellett.
Vágó Andor-féle üzlet.

HUNNIA

Debreczeni házikenyér sütőde, Vigkedvő Mihály-utca 6 szám alatt megnyit, hol naponta friss debreczeni házikenyér kapható kilónként is. Sütések reggel 8, délelőtt 11, délután 3 órakor. Megrendeléseket elfogad és pontosan hazaszállít. Ugyanitt egy szoba, konyha, kamara és hozzátartozók kiadó.

ELSŐRENDÜ NŐI DIVATTEREM

Női ruhák

és
Costumoket

a legújabb modellek után gyorsan
és pontosan készít

Bosznay J. és Társa

özög, Kossuth-utca 11.

Gyászruhák 6 óra alatt.

5167 - tksz. 1903.

Árverési hirdetményi kivonat

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az Alföldi Takarékpénztár végrehajtónak Tar István ellen folytatott végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. bíróság) területén levő a debreczeni pusztabánki 110. számú telekjegyzőkönyvben A+451. és 450. hrsz. alatt felvett ingatlanoknak végrehajtást szenvedőt illető felerészére a Tar József javára bekebelezett haszonélvezeti jognak ép-ségben tartása mellett 996 korona 50 fillérben megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatóságára határidőül az 1903. év október hó 8-ik napjának délután 3 óráját, e kir. tvszék árverési termében kitzüte.

Kikiáltási ár a becsár azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tvszék mint tkvi hatóságnál és Debreczen város rendőrségéél tekinthetők meg.

A kir. törvényszék, mint telekjegyzőkönyvi hatóság.

Debreczen, 1903. évi június hó 20.

Baróthy Béla,
kir. tiszéki bíró.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér.

Levésbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beklüszöl.

Apró hirdetések előre tisztandók.

Levelezés.

„Unatkozom“ levele van.

Azon fekete ruhás hölgyikét, kit tegnap a Sziv utcán le és ismét felkísértem úgy félkilenczkor reggel és este, kérem ismeretség lehetséges-e? „Imádom önt.“

Szórakozni óhajt uri ember minden érdeknélkül, csinos hölgyel, titoktartás mellett. Ajánlatot „Uri ember“ csimén a kiadóra kérek.

Ajánlat

Sok beszédnek sok az alja. Azért csak pár szóval jelentjük ki, hogy Wallerstein Fülöp Fiai cégégnél a beiratkozói diákok legjobban és legolcsóbban szerelhetik fel magukat fehéreművelőkkel, takarókkal stb. azonban ha nek akarnak ruhaszöveteket, vásznakat stb. venni, most szintén nagyon jól és olcsón vásárolhatnak.

Boros Testvérek női-divat áruházában divatos ruhakelmék, Selymek, Szőcsök. Divatos jó Beköltök, Vászrok, Szőnyegek. Jó olcsó Fűzők, Gyűrtök, Piperszőrök.

Villamos házi csengők, villámhárítók és telefonok készítését tartós gyors és olcsó kivitelben készít Földvári L. debreczeni első elektro mechanikus, Kosztut-utca 1. szám az udvarban. Javításoknál fél évi új berendezéseknél másfél évi díjtalan rendbentartás illetve jótállás biztosítjuk. Vidékre soron kívül a leggyorsabb kiszolgálás. Villamos műszerek, felszerelések raktára.

Telefon szám 168.

Kristálytisztá, szag nélküli petrolum, nem aféle galicizai forrás, legolcsóbban kapható Térei utóda cégégnél Hatvan-utca 18. szám. 5 literes kannákba háshoz is szállítok.

Valódi szegedi, róza, király és korona paprika a legnagyobb választékban olcsó árak mellett kaphatók Lindenfeld Jenőnél, Városház-utca 2.

Elismert tény, hogy a legfinomabb, tisztánéző, szag nélküli petrolumot, legolcsóbban csak az Feszák Kálmán festék és petrolum üzletében Hatvan-utca 6. szám szerezhetjük be.

1 liter tisztán égő szalonpetrolum 12 krajczár, Főlegyházi János fűszerkereskedésben Piacz- és Miklós-utca sarok.

Vágott fa kapható kicsi és nagy mennyiségben Csapó-utca 87. Varga, búkk, gyertyánfa 90 kr., tölgy és cserfa 80 kr. mássákként. Hazaszállítva 10 krral több. Megrendelhető Lusztig és Bán fűszerüzletében.

A n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom díszes összeállítású sarkosruimát 50 krtól feljebb. Simonffy-u. 3. sz.

Lino'um, szobapadló-lakk legolcsóbban beszerezhető Neumann Nándor festék nagykereskedésében, Hatvan-utca 5.

Duránczi magyar befűzni való barack kapható Tóth Kálmán fűszerüzletében.

Jácint és tulipánhagymák nagyválasztékban kaphatók Kontsek Gézánál.

Jeleselem érettségizett joghallgató intelligens családnál nevelőnek ajánlkozok. Tanít zongorázni, kezdőknek franciát, németet. Czim a kiadóban.

Czimfestő munkákat izléses kivitelben, jutányos áron készít Zelinger Ede Debreczenben, Darabos-utca 16. sz.

Kereslet

Egy pénztárnoknő, a ki a magyar és német levelezésben teljes jártassággal bír, egy női divatüzletben felvétetik.

Csáthy Ferecz könyvkereskedésében II. Egyház-tér 2. szám, egy jó családból való négy középiskolát végzett tanuló gyakornoknak felvétetik. Értekezhetni a könyvkereskedésben.

Egy gyári vállalat, főkeleplétesítésére Debreczenbe, 5000 koronával egy társ keresetetik.

Ajánlatok Bamberger Nagyváros, Bémer-tér. Molnársegéd és kazánfűtő felvétetik. Czim a kiadóban.

Egy fiatal, rőfős kereskedőség alkalmazást keres. Czim a kiadóban.

Jó írású fiatalember, napi 2-3 órán, esetleg egész napi írásbeli munkára felvétetik. Értekezhetni este 6-7 óra között a Széchényi-utca 42. az üzletben.

Eladás

Elköltözés miatt jó forgalom fodrászüzlet eladó. Fötér 11. sz. Ugyanott szobabereendezés is eladó.

Homokkert II. járás, 146. sz. ház eladó. Értekezhetni a tulajdonossal.

Eladó szőlő

a legjobb kilátású helyen,
a Bihar-Diószegi hegyen,
az állomáshoz 2 percz, a városhoz 5 percznyire, 8000 tőke, termő szőlő, nemes csemege és bor fajok, 40 darab nemes oltott gyümölcsfa, szilvák, jó ivó víz, 1 szoba, konyha, borház, kőpince eladó. Értekezhetni lehet szeptember 15-től addig és szerdán szüretig, a tulajdonosnővel a hegyen
özv. Torda Ferenczné.

A Donogán és Somossy

urak üzletüknel átalakítás miatt
**öt darab tükör üveg kirakat
rámával és felhuzó vas redőny-
nyel eladó, értekezhetni lehet**

Otrokocsi Végh János

ev. ref. egyház gazd. gondnokánál
Csapó utca 23. sz.

Csakis házassulandóknak !!

ajánlhatom legújabb meritett és vésett

eljegyzési valamint **meghívó** levelek és kártyák dus választékú raktáramat. Ujjon rendezett nyomdában

izléses és divatos munkakiállításával mérsékelt árakban versenyzek. Mindennemű ügyvédi és hivatalos nyomtatványokat, számlákat, körleveleket, levélpapírokat és borítékokat, névjegyeket, gyászjelentéseket a legolcsóbb árakban finom kivitelben készit

Mihály Sámuel

papirkereskedése és műnyomdája Fötér, 30. Dréher sörcsarnokkal szemben.

Debreczen 1903. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Alapította 1875. évben.

Egyedüli butorgyár Debreczenben

SCHVARCZ VILMOS

cs. és kir. udvari butorgyáros
és a legújabb szabadalmazott asztalok gyártója.

Üzethelyiség: Piacz-u. 71.

Gyártelep: Szálka-u. 5.

Teljes lakberendezések állandó kiállításán.

Egyszerű, de kitűnő minőségű, saját készítményű butorok, a legfinnyesebb

kivitelig, legolcsóbb árban.

**Költségvetések, rajzok, mintákkal
készszéggel, díjmentesen szolgálók.**

1186
1903 v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 2414/2-1903. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Takarékos és Hitelintézet részvénytársaság részére Micskey Dániel és adóstársai debreczeni lakostól 696 korona tőke, ennek 1903. évi márczius hó 15-ik napjától számítandó 6%-os kamatai és eddig összesen 74 korona 76 fillér perköltség erejéig 1903. évi augusztus hó 19-én bíróság lefoglalt és 1258 koronára becsült háziutorok, zongora és egyéb tárgyakból álló ingóságok 1903. évi október hó 1-én délelőtt fél 10 órakor kezdetét veendő és alperes lakásán, Battyányi-utcán, 12. számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szűkség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1903. évi szept. hó 12.

Török Péter,
bírói kiküldött.